

PFAS-houdende grond op Schiphol

Factsheet

Maart 2024

Schiphol

PFAS-houdende grond op Schiphol

Het zit in antiaanbakpannen, kleding, verf, voedselverpakking, cosmetica, bestrijdingsmiddelen en door het gebruik van deze producten in de grond in heel Nederland. Per- en polyfluoralkylstoffen, ofwel: PFAS. In de jaren '60 werd deze ontdekking nog bejubeld vanwege zijn weerbaarheid tegen water, vet en olie. Inmiddels leren we steeds meer over de keerzijde. PFAS kan schadelijk zijn voor het milieu en gezondheid. Omdat PFAS ook op Schiphol in de grond zit, nemen we volop maatregelen.

Hoe komt PFAS in de grond op Schiphol?

Schiphol is geen producent van PFAS. De PFAS die in de grond op Schiphol zit, komt daar vooral door PFAS-houdend blusschuim dat de brandweer vroeger gebruikte. Dit blusschuim bleek zeer geschikt voor het blussen van vloeistofbranden en werd de standaard voor brandweerkorpsen over de hele wereld. Vanaf 1985 werd het op luchthavens voorgeschreven voor vloeistofbranden. Vanwege de superieure blussende werking kon de brandweer hiermee een vliegtuigbrand in no time blussen. Inmiddels gebruiken we geen PFAS-houdend blusschuim meer op Schiphol. Sinds de jaren 90 al niet meer bij oefeningen en direct nadat de regels zijn aangepast in 2020 ook niet meer bij incidenten.

Waar zit PFAS in de grond op Schiphol?

De Schipholbrandweer oefende vroeger (en nog steeds) regelmatig om de veiligheid van het vliegverkeer en op de luchthaven te garanderen. Daarom zien we op Schiphol dat PFAS met name in de grond zit bij de brandweerkazernes, de brandweeroefenplaats en op locaties waar in het verleden een incident heeft plaats gevonden. Dat is bijvoorbeeld het geval op de kop van de Zwanenburgbaan, waar in 1997 een Boeing van Transavia van de baan schoof.

Welke maatregelen nemen we als we PFAS aantreffen?

PFAS op Schiphol is dus vooral een erfenis uit het verleden. Een erfenis waar je niet op zit te wachten, maar waar we wel zorgvuldig mee omgaan. Sinds eind 2016 meten we bij graafwerkzaamheden standaard of er PFAS in de grond zit. En graven doen we regelmatig op Schiphol, vanwege bouw en onderhoud. Is het gehalte PFAS boven de norm, dan stellen we een risicobeoordeling op. Daarbij beoordelen we risico's voor mens, milieu en verspreiding. De overheid heeft hiervoor regels opgesteld die we aanhouden. Zijn er geen risico's, dan is saneren vaak niet

nodig, omdat de grond geen gevaar vormt voor de gezondheid. Wel maken we altijd een plan bij werkzaamheden in de verontreinigde grond. Daarmee zorgen we ervoor dat er altijd veilig gewerkt wordt en verantwoord met de grond wordt omgegaan.

Wanneer slaan we PFAS-houdende grond op?

Als bij een (bouw)project op Schiphol grond vrijkomt, gebruiken we een standaard protocol om de kwaliteit van de grond vast te stellen. Daarna zoeken we een passende locatie waar de grond kan worden hergebruikt. Bevat de grond te veel PFAS, dan kan de grond niet worden hergebruikt. De laatste jaren hebben we PFAS-houdende grond opgeslagen op tijdelijke opslagplaatsen op Schiphol.

Welke maatregelen treffen we bij het opslaan?

Voor het opslaan van die grond hebben we een pakket aan maatregelen en voorzieningen afgestemd met de Omgevingsdienst. Wanneer grond een te hoog gehalte PFAS bevat, wordt de grond aan de onderzijde en aan de bovenzijde afgedekt met speciaal folie. Zo hebben de weersomstandigheden er geen vat op. Het folie wordt soms nog extra afgedekt met schone grond. Deze grond beschermt het folie tegen bijvoorbeeld scheurvorming als gevolg van harde wind en houdt het folie goed op zijn plek. Zo zorgen we ervoor dat de opslag van de grond geen nieuwe verontreinigingen veroorzaakt of een risico vormt voor de omgeving.

Controles opslagplaatsen

Schiphol heeft een beheerder, die dagelijks aanwezig is op de opslagplaatsen en die ons wekelijks de checklist stuurt van zijn inspectierondes. Eventuele schade, bijvoorbeeld na een storm, wordt daardoor zo snel mogelijk hersteld. Dit is allemaal vastgelegd in een beheerplan, waar de Omgevingsdienst toezicht op houdt.

Wat kun je doen met PFAS-houdende grond?

Een deel van de PFAS-houdende grond op de opslag-plaatsen is geschikt te maken voor beperkt hergebruik in zogenaamde Grootschalige BodemToepassing (GBT) zoals bijvoorbeeld een geluidswal. Het grootste deel van de PFAS-houdende grond op onze opslagplaatsen kunnen we echter op dit moment niet geschikt maken voor hergebruik. Het enige alternatief is om het naar een erkende verwerker te brengen om te storten. Maar veel liever zoeken we een duurzame oplossing voor nu en voor de toekomst, een die past bij ons doel om een afvalvrije luchthaven te worden. Die oplossing hebben we gevonden in een grondreinigingsinstallatie.

Plan voor een grondreinigingsinstallatie op Schiphol

In 2023 hebben we een speciale grondreinigingsinstallatie gekocht en een vergunning aangevraagd. We hopen hem in 2025 te kunnen plaatsen. De installatie reinigt onze PFAS-houdende grond, waarna 80% van onze grond vrij herbruikbaar zand is om opnieuw te gebruiken op Schiphol. Van het 20% resterende verontreinigde slib willen we volgens een standaard procedé bakstenen bakken. Door hoge en langdurige verhitting vallen de PFAS-verbindingen uiteen. Hier doen we momenteel testen mee. Als dit lukt en we kunnen de bakstenen op Schiphol toepassen, dan zou de cirkel rond zijn. We denken dat dit de ideale circulaire oplossing is voor onze PFAS-houdende grond. De grond blijft op Schiphol, we reinigen de grond zelf, de grond hoeft niet gestort te worden en het scheelt veel vrachtverkeer rondom de luchthaven.

Meer over PFAS op Schiphol vind je op de website [schiphol.nl/pfas](https://www.schiphol.nl/pfas)

- TTOP 5: PFAS-Grondreinigingsinstallatie
- TTOP 5: Tijdelijk depot schone grond
- TTOP 5: Tijdelijke opslag
- TTOP 1: Tijdelijke opslag
- TTOP 2: Tijdelijke opslag
- TTOP 3: Tijdelijke opslag
- TTOP 4: Tijdelijke opslag

Een overzicht van de opslagplaatsen voor PFAS-houdende grond en de geplande plek voor de grondreinigingsinstallatie naast de Zwanenburgbaan

